

2. KOMÉDIA A RYTMUS. ASPEKTY SÚVISLOSTÍ MEDZI KOMPOZIČNOU A INSCENAČNOU PRAXOU V HUDOBNOM DIVADLE 20. STOROČIA*

=====
*Comedy and rhythm: Aspects on the relation between
compositional practice and staging practice in 20th-century
musical theater*

Vladimír Zvara

Abstract

The history of musical theater cannot be solely understood as the history of writing libretti and composing music. The 'Werkcharakter' of opera is something specific that is realized on the stage, not on the notesheet. Therefore, it is essential that opera research relate the contexts of various aspects of musical theater, especially the libretto and composition, theatre production and staging practice, from an institutional point of view. Particularly illustrative examples of the interaction between these spheres are provided by modern music theater of early 20th century. This paper comments on two works whose creation and structure can only be understood on the basis of a study of the broader context of musical theater development during that period: *Ariadne auf Naxos* by Richard Strauss, and *Cardillac* by Paul Hindemith.

Dejiny hudobného divadla nemožno chápať iba ako dejiny libretistickej a skladateľskej tvorby. „Werkcharakter“ operného diela je špecifický, jeho pravým bytím je scénická realizácia, nie partitúra. Preto je dôležitou úlohou operného bádania dôsledne uvádzať do súvislosti jednotlivé aspekty hudobného divadla, najmä libretistickú a skladateľskú tvorbu, inscenačnú tvorbu a prax divadla ako inštitúcie. Zvlášť názorné príklady vzájomných vplyvov medzi týmito sférami ponúka moderné

---

* Príspevok je súčasťou riešenia grantového projektu VEGA č. 2/0143/11.

hudobné divadlo raného 20. storočia. Príspevok komentuje dve diela, ktorých vznik a štruktúru možno pochopiť len na základe štúdia širšieho kontextu vývinu hudobného divadla v danej dobe: Ariadnu na Naxe od Richarda Straussa a Cardillaca od Paula Hindemitha.

Keywords:

opera, music theater, modern art, staging, expressive dance
opera, hudobné divadlo, moderna, inscenácia, výrazový tanec
